

Memo werkwijze 'Uniform Hulpaanbod' (UHA)

1. Inleiding (achtergrond)

Complexe echtscheidingen leiden steeds vaker tot een behoefte aan jeugdhulp en hulp bij de omgang tussen ouders. In onze regio zien we dat ook door de stijging van het aantal BOR trajecten en de behoefte van toegangsteams om BOR trajecten ook in te kunnen zetten zonder gerechtelijke uitspraak. BJZ geeft ook aan dat een groot deel van hun cliënten te maken heeft met een complexe echtscheidingssituatie waar de kinderen de dupe van zijn en wat leidt tot een OTS.

Vanuit de rechtbank Limburg is er een behoefte om intensiever samen te werken met partners op het gebied van complexe echtscheidingsprocedures. Dit komt voort uit een landelijk initiatief van de rechtbanken met als doel om in 2018 overal in Nederland deze afspraken te maken en een vergelijkbare werkwijze te ontwikkelen. Deze werkwijze wordt het 'Uniform Hulpaanbod' genoemd. Het gaat er dan om dat de rechtbank ter zitting commitment vraagt van ouders om hulp in te schakelen. De rechter geeft een bindend advies aan ouders om deze hulp in te zetten en de gemeenten ondersteunen dit advies door een verwijzing af te geven. De uitspraak rondom de omgang van ouders met de kinderen kan hierbij een 'stok achter de deur' vormen om ouders te bewegen mee te werken aan een hulptraject.

2. Legitimatie samenwerking Rechter en gemeente

Een uitspraak van de Hoge Raad d.d. 17 januari 2014, NJ 2014/154 zegt:

- Taak rechter is te bevorderen dat omgangsregeling tot stand komt
- Rechter moet gepaste maatregelen nemen om de met het gezag belaste ouder ertoe te bewegen daaraan alsnog medewerking te verlenen. Deze gehoudenheid berust op de uit [art. 8](#) EVRM voortvloeiende verplichting van de *nationale autoriteiten*, onder wie de rechter, zich zoveel mogelijk in te spannen om het recht op 'family life' tussen ouders en hun kinderen mogelijk te maken.
- Ook de gemeente valt onder "nationale autoriteiten"!

Daarom is er een overleg gestart tussen gemeenten in Limburg, de rechtbank en de Raad voor de Kinderbescherming, om deze samenwerking intensiever te maken en concrete werkafspraken te maken hierover. Voor een deel wordt er al gewerkt met adviezen vanuit de rechtbank om jeugdhulp in te zetten, bijvoorbeeld bij de gerechtelijke BOR.

Een aanvullende afspraak die nu gemaakt wordt is dat de RvdK bij een geadviseerd jeugdhulptraject zal afstemmen met de gemeentelijke toegang om te toetsen of er geen contra-indicaties zijn voor deze inzet. De gemeentelijke toegang is dan gelijk op de hoogte van de inzet van een jeugdhulptraject. Deze afstemming vindt nu nog niet plaats in het kader van de BOR en KUK en wordt door gemeenten als meerwaarde gezien. In het stroomschema (zie bijlage) is te zien welke stappen er genomen worden bij de inzet van het UHA.

3. Uniform hulpaanbod

Het Uniform Hulpaanbod is het pakket aan hulp dat de rechtbank kan adviseren. Op dit moment bestaat dat in Limburg al uit de Begeleide Omgangsregeling (BOR) en Kinderen uit de Knel (KUK). Ook wordt wel eens het advies gegeven aan ouders om KIES (Kinderen in echtscheidingsituaties) in te zetten. Dit is in Limburg een vrij toegankelijke voorziening. Om het uniform hulpaanbod compleet te maken dienen we in Limburg nog een product hieraan toe te voegen: Ouderschapsreorganisatie/Ouderschap na Scheiding (ONS; zie definitie in de bijlage). Dit product wordt in onze regio ook al geboden door een beperkt aantal aanbieders. Het richt zich met name op de ouderschapsvaardigheden en is een aanvulling op een BOR traject dat zich vooral richt op de afspraken rondom de omgang.

De Rechtbank zal samen met de RvdK met deze aanbieders in gesprek gaan om werkafspraken te maken hieromtrent (net zoals bij de BOR en KUK).

4. Planning en monitoring

Na afstemming met alle gemeenten in Limburg, de betrokken rechters en medewerkers van de RvdK wordt er in oktober een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd voor de advocatuur over deze werkwijze. Ook wordt er een voorlichting georganiseerd voor de (nieuwe) wethouders Jeugd, na de verkiezingen. Vanaf oktober wordt er dan gestart met de nieuwe werkwijze en het doel is om vanaf januari 2019 het UHA (inclusief ONS) actief te hebben in Limburg. Vanaf dat moment zal gemonitord worden hoe dit verloopt en welke aantallen 'adviezen' dit oplevert. Periodiek zullen de gemeenten hierover afstemmen met de rechtbank en de RvdK.